

(1225) “मर्व गतौ” (I-भ्वादि:-419. सक. सेट्. पर.)

मर्वक:-र्विका, मर्वक:-र्विका, मिमर्विषक:-षिका, मामर्वक:-र्विका;
मर्विता-त्री, मर्वयिता-त्री, मिमर्विषिता-त्री, मामर्विता-त्री;
इत्यादीनि सर्वाण्यपि रूपाणि भौवादिककर्तृत्ववत् (173) बोध्यानि ।
रूपि-उपमर्त्य^A इति ।

(1226) “मर्व पूरणे” (I-भ्वादि:-578. सक. सेट्. पर.)

‘गतौ च द्रुमे’ इति धा. का. व्याख्यायाम् (1.73.) ।

^Bमर्वक:-र्विका, मर्वक:-र्विका, मिमर्विषक:-षिका, मामर्वक:-र्विका;
मर्विता-त्री, मर्वयिता-त्री, मिमर्विषिता-त्री, मामर्विता-त्री;
इत्यादीनि सर्वाणि रूपाणि भौवादिककर्तृत्ववत् (173A) ज्ञेयानि ।
क्विपि-¹म:-मरौ-मरः इति रूपमिति विशेषः ।

(1227) “मल धारणे” (I-भ्वादि:-493. सक. सेट्. आत्म.)

मालक:-लिका, मालक:-लिका, मिमलिषक:-षिका, मामलक:-लिका;
मलिता-त्री, मालयिता-त्री, मिमलिषिता-त्री, मामलिता-त्री;
इत्यादीनि सर्वाणि रूपाणि प्रातिस्विकरूपाणि विना भौवादिककलत्तिवत्
(174) ज्ञेयानि । ²मलम्, ³कमलम्, ⁴परिमलम्, ⁵माला-माली,

1. ‘राल्लोपः’ (6-4-21) इति वकारस्य लोपः । रुत्वविसर्गौ च भवतः ।
2. शरीरं मल्यते धार्यते इत्यर्थे अच्प्रत्यये एवं रूपम् ।
3. केन मल्यते इति ‘घञर्थे कविधानम्—’ (वा. 3-3-58) इति कः । ‘कर्तृकरणे कृता बहुलम्’ (2-1-32) इति समासः ।
4. मल्यते = धार्यते इति ‘अकर्तरि च कारके संज्ञायाम्’ (3-3-19) इति कर्मणि संज्ञायां विषये घञ्प्रत्ययः । संज्ञापूर्वकत्वात् वृद्धयभावः । ‘घनो घ च’ (3-3-125) इति घो वा । चकारात् घञ् च । यद्वा मलते धारयतीत्यर्थे अचि रूपमेवम् । ‘विमर्दोत्थे परिमलो गन्धे जनमनोहरे ।’ इत्यमरः (1.10) ।
5. ‘मल्यते धार्यते इति माला, घञ् । संज्ञायां पुंस्त्वं प्रायिकम्’ इति प्र. सर्वस्वे । ग्रीह्यादित्वात् (5-2-116) इतिप्रत्यये माली इति ।
- A. ‘प्रवर्त्य शैलानुपमर्त्य पद्मिनीं प्रवर्त्य चाशाः श्रमशोणितैरिव ॥’ धा. का. 1.54.
- B. ‘अफर्विताकाङ्क्षितमर्वकं सतां मांसादिसंचर्वकदुष्टमर्वकम् ।’ धा. का. 1.74.